

תקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, מילווה המדינה או יחידה בקרן נאמנות), התשס"ג-2002¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 98, 105 י"ד, 105 יט ו-243 לפקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה), סעיפים 90(ב) ו-91(ג) ו-131(א) לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

(תיקון התשס"ג)

1. (א) בתקנות אלה -

"איגרת חוב" - איגרת חוב הנסחרת בבורסה בישראל או בבורסה או בשוק מוסדר מחוץ לישראל, למעט נייר ערך זר;

"בעל שליטה" - כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודה;

"הוצאות" - דמי ניהול ודמי משמורת בשנות המס החל במועד הקובע ואילך, בעד פעולות בניירות ערך;

"יום המעבר" - יום ז' בטבת התשס"ג (1 בינואר 2004);

"המועד הקובע" - כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה;

"כתב אופציה" - כתב אופציה הנסחר בבורסה בישראל או בבורסה, או בשוק מוסדר מחוץ לישראל, למעט נייר ערך זר;

"מילווה מדינה שאינו סחיר" - מילווה מדינה שאינו רשום למסחר בבורסה בישראל או בבורסה או בשוק מוסדר מחוץ לישראל;

"מניה" - מניה הנסחרת בבורסה בישראל, או בבורסה או בשוק מוסדר מחוץ לישראל, למעט נייר ערך זר;

"נייר ערך" - הנסחר בבורסה, למעט נייר ערך זר;

"ניירות ערך זהים" - ניירות ערך מאותו סוג ושל אותו מנפיק, הנסחרים בבורסה בישראל או יחידות באותה קרן נאמנות,

או ניירות ערך זרים מאותו סוג ושל אותו מנפיק, והכל אם הם מנוהלים בידי מנהל תיק ניירות ערך אחד;

"ניירות ערך זרים" - כמשמעותם בתקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים לענין קופות גמל), התשס"ג-2002, או בתקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים והוראת שעה), התשס"ג-2002, לפי הענין.

(ב) לכל מונח אחר בתקנות אלה תהיה המשמעות הנודעת לו בחלק ה' לפקודה.

קביעת מחיר מקורי

(תיקון התשס"ג)

2. (א) במכירת מניה שמקורה בכתב אופציה שהומר למניה, יראו כמחיר המקורי את המחיר המקורי של כתב האופציה ויראו כהוצאות השבחה את התשלום ששולם בעד מימושו למניה.

(ב) במכירת איגרת חוב, מילווה מדינה שאינו סחיר או מילווה קצר מועד (להלן בתקנת משנה זו - נייר הערך) שיום רכישתו לפני יום המעבר ושאליו נמכר לפני תום שנת המס 2003 היתה מכירתו פטורה ממס לפי הוראות סעיף 97(א)(1) או (2) לפקודה, יראו את המחיר המקורי כממוצע ערכו בתום כל אחד משלושת ימי המסחר בבורסה שקדמו ליום המעבר; הוכיח המוכר כי המחיר המקורי המתואם ביום המעבר, היה גבוה מממוצע השווי כאמור בתקנה זו, יראו כמחיר המקורי את המחיר המקורי המתואם של נייר הערך ביום הקובע, ויחולו הוראות סעיף 105(ג) לפקודה, בשינויים המחויבים.

(ג) במכירת יחידה בקרן נאמנות פטורה או בקרן נאמנות מעורבת, שיום רכישתה לפני המועד הקובע, יראו כמחיר המקורי של היחידה את המחיר המקורי בניכוי הרווחים שחולקו לבעל היחידה לאחר המועד הקובע, ושמקורם ברווחים שנצמחו בקרן לפני המועד הקובע.

(ד) במכירת מניה שמקורה באיגרת חוב אשר הומרה למניה, יראו כמחיר המקורי את המחיר המקורי של איגרת החוב ויראו כהוצאות השבחה את התשלום ששולם בשל המרתה למניה.

קביעת יום הרכישה

(תיקון התשס"ג)

3. (א) יראו את המועד הקובע כיום הרכישה, במכירת נייר ערך אשר יום רכישתו לפני המועד הקובע מחירו המקורי נקבע כאמור בסעיף 105(ג) לפקודה, בסעיף 90(נ)(2) לחוק הרכישה לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב-2002,

¹ ק"ת 6218, התשס"ג (31.12.2002), עמ' 387.

תיקונים: ק"ת 6245, התשס"ג (26.6.2003), עמ' 876 (כולל שינוי השם). תחילת התיקון ביום 1.1.2003.

ק"ת 6283, התשס"ד (1.1.2004), עמ' 128.

או כאמור בתקנה 2(ג).

(ב) הוראות תקנת משנה (א), לא יחולו על נייר ערך שחלות במכירתו הוראות סעיף 101 לפקודה, ובעל המניות לא ביקש לגביו, במועד רישומו למסחר בבורסה שלא יראו ברישום מכירה, או שביקש כאמור וחזר בו מבקשתו במועד המכירה.

(ג) במכירת איגרת חוב, מילווה מדינה או מילווה קצר מועד, שמחירם המקורי נקבע כאמור בתקנה 2(ב), יראו את היום הקובע, ביום הרכישה.

(ד) במכירת מניה שמקורה בכתב אופציה שמומש למניה, יראו את יום הרכישה כיום הרכישה של כתב האופציה.

(ה) במכירת מניה שמקורה באיגרת חוב שהומרה למניה, יראו את יום הרכישה כיום הרכישה של איגרת החוב.

קביעת תמורה

(תיקון התשס"ג)

4. בפדיון של איגרת חוב, מילווה מדינה או מילווה קצר מועד, (בתקנה זו - איגרת החוב) שבו משולמים גם דמי ניכיון, יראו כתמורת הפדיון את התמורה בתוספת דמי הניכיון, אם התקיימו כל אלה:

(1) רווח ההון במכירת איגרת החוב אינו פטור ממס;

(2) במועד הפדיון נוצר הפסד הון;

(3) הפדיון אינו בידי בעל שליטה או בידי מי שהחזיק באיגרת החוב מיום שהוקצתה או הוצאה;

והכל עד גובה הפסד ההון; דמי ניכיון שרואים אותם כתמורה לפי הוראות אלה, לא ייחשבו כהכנסה לפי סעיף 4(2) לפקודה.

הוראות מיוחדות לענין מכירת ניירות ערך שנרכשו במועדים שונים

5. נמכרו ניירות ערך זהים שנרכשו במועדים שונים, יראו אותם, לענין המחיר המקורי ויום הרכישה, כנמכרים על פי סדר רכישתם, מהראשון עד האחרון, זולת אם הוכיח המוכר לפקיד השומה את יום הרכישה והמחיר המקורי של נייר ערך מסוים.

הוצאות

6. (א) בחישוב רווח ההון במכירת ניירות ערך יותרו בניכוי מהתמורה ההוצאות שהוצאו באותה שנת מס.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בקרן נאמנות חייבת ובקרן נאמנות מעורבת, תותר בניכוי הוצאה שעמדה בה הקרן לשם השגת הכנסה מסוימת, כנגד אותה הכנסה בלבד; לא ניתן לקבוע לשם איזו הכנסה הוצאה ההוצאה, כאמור בפסקה (א), תיוחס ההוצאה לכל אחד ממרכיבי ההכנסה הכוללת, לפי חלקו היחסי של כל מרכיב להכנסה הכוללת; סכום שיוחס כאמור, יותר בניכוי כנגד כל אחד ממרכיבי ההכנסה הכוללת והסכום שיוחס להפסד, ייוסף לאותו הפסד.

(ג) בתקנה זו -

"הכנסה כוללת" - סך כל מרכיבי ההכנסה הכוללת;

"מרכיבי ההכנסה הכוללת" - כל אחד מאלה:

(1) הכנסה חייבת או הכנסה פטורה לפי חלק ב' לפקודה;

(2) רווחי הון;

(3) הפסדי הון בערכם המוחלט.

ביטול

7. בטלים -

(1) צו מס הכנסה (פטור ממס על רווח הון לגבי מכירת נייר ערך מסחרי), התשנ"ב-1992;

(2) תקנות השקעות משותפות בנאמנות (שיעור המס על רווח הון ריאלי של קרן ממכירת נייר ערך חוץ), התשנ"ו-1995;

(3) צו מס הכנסה (פטור ממס על סכום אינפלציוני ועל הפרשי שער בידי קרן נאמנות), התשמ"ט-1989.

הוראת שעה

(תיקונים: התשס"ג, התשס"ד)

8. (א) על אף האמור בתקנה 5, בשנת המס 2003 רשאי המוכר לחשב את הרווח במכירת ניירות ערך זהים שנרכשו

במועדים שונים, כך שהמחיר המקורי בקביעת הרווח יהיה המחיר המקורי המשוקלל.

(ב) חושב רווח ההון כאמור בתקנת משנה (א), יראו בשנת המס 2004 ואילך, את המחיר המקורי של ניירות הערך הזהים שנרכשו לפני שנת המס 2004, כמחיר המקורי המשוקלל האחרון שנקבע לניירות הערך הזהים בשנת המס 2003 ואת יום הרכישה כיום הרכישה האחרון שבו נרכש נייר ערך זה; ואולם לצורך חישוב הסכום האינפלציוני בלבד רשאי החייב להוסיף לסכום האינפלציוני את ההפרש שבין המחיר המקורי המשוקלל המתואם לבין המחיר המקורי המשוקלל, ובלבד שהוא בסכום חיובי.

(ב1) מיום כ"ו בכסלו התשס"ד (21 בדצמבר 2003) ועד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) רשאי נישום למכור נייר ערך או יחידה בקרן נאמנות פטורה או מעורבת ולרכוש את אותו נייר ערך שמכר או לרכוש את אותה היחידה באותה קרן הנאמנות שמכר, לפי הענין, באמצעות חבר בורסה באותו האופן שבו מתבצעות עסקאות מחוץ לבורסה והכל באותה הכמות, באותו היום, ולפי מחיר תום יום מסחר לנייר או ליחידה; מכר ורכש כאמור יראו את יום ביצוע הפעולות האמורות כיום רכישה חדש של נייר הערך או היחידה בקרן הנאמנות, לפי הענין, ומחירם המקורי החדש יהיה מחיר תום יום מסחר לנייר או ליחידה כאמור; לענין תקנת משנה זו -

"נישום" - מי שחלים עליו ושמתיקיימים בו הוראות סעיפים 105(ב), 105(א) או 105(א) לפקודה, למעט אחד מאלה:

(1) קרן נאמנות חייבת;

(2) בעל שליטה, כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודה, בחברה שנייר הערך שלה נמכר;

(3) נישום שחלים עליו סעיפים 101 או 102 בשל נייר הערך;

"מחיר תום יום מסחר" לנייר או ליחידה -

(1) לענין נייר הערך - המחיר שנקבע בבורסה בתום יום המסחר שבו מכר ורכש את נייר הערך;

(2) לענין היחידה בקרן הנאמנות - מחיר הפדיון שנקבע ליחידה בקרן הנאמנות בתום יום המסחר שקדם ליום מכירת היחידה ורכישתה מחדש;

(3) לענין נייר ערך של חברה תושבת ישראל שנסחר בבורסה מחוץ לישראל -

המחיר שנקבע בבורסה בתום יום המסחר שקדם ליום שבו מכר ורכש את נייר הערך.

(ג) בתקנה זו -

"מחיר מקורי משוקלל" - סכום מחירם המקורי של כל ניירות הערך הזהים, ואם חושב בפעולה קודמת בשנת המס 2003 מחיר מקורי משוקלל, המחיר המקורי המשוקלל האחרון שנקבע, או המחיר המקורי המשוקלל ביום האחרון של שנת המס 2003, לפי המוקדם, כשהוא מוכפל בכמות ניירות הערך הזהים באותו מועד, בתוספת סכום מחיריהם המקורי של ניירות הערך הזהים הנוספים שנרכשו בתקופת החישוב, כשהם מחולקים בכמות ניירות הערך הזהים ביום הפעולה, או ביום האחרון של שנת המס 2003, לפי המוקדם;

"מחיר מקורי משוקלל מתואם" - סכום מחירם המקורי המתואם של כל ניירות הערך הזהים, ואם חושב בפעולה קודמת בשנת המס 2003, המחיר המקורי המשוקלל המתואם האחרון שנקבע כשהוא מתואם מיום הפעולה הקודמת ועד ליום הפעולה, או עד ליום הרכישה האחרון שבו נרכש נייר ערך זה בשנת המס 2003, לפי המוקדם, כשהוא מוכפל בכמות ניירות הערך באותו מועד, בתוספת סכום מחירם המקורי של ניירות הערך הזהים הנוספים שנרכשו בתקופת החישוב, כשהם מחולקים בכמות ניירות הערך הזהים ביום הפעולה, או ביום האחרון של שנת המס 2003, לפי המוקדם;

"מחיר מקורי מתואם" - המחיר המקורי של נייר הערך, כשהוא מתואם למדד מיום רכישתו עד ליום הפעולה או עד ליום הרכישה האחרון של נייר ערך זה בשנת המס 2003, לפי המוקדם;

"פעולה" - כל רכישה או מכירה של ניירות ערך זהים;

"תקופת החישוב" - תקופה שתחילתה במועד הפעולה הקודמת בניירות ערך זהים וסופה במועד הפעולה האחרונה או ביום האחרון של שנת המס 2003, לפי המוקדם.

תחילה

9. תחילתן של תקנות אלה ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

י"ז בטבת התשס"ג (22 בדצמבר 2002)

סילבן שלום

שר האוצר